

KAPELLNYTT

DJURSHOLMS
KAPELL

februari – juni 2015

Terminsprästen Annika Wirén:

Än en gång har jag fått förtroendet att vara er terminspräst. Jag tackar för det och ser fram mot den här terminen!

När jag skriver detta har vi firat Jesusbarnets ankomst men ännu inte Trettondedag jul. De tre stjärntydarna är fortfarande på väg, vägleda av den mystiska starka stjärnan. Deras färd är, tycker jag, en fantastisk bild för människans sökande. Sökande efter vad? Kanske efter meningen och målet med tillvaron.

Gud är meningen och målet i tillvaron säger vår kristna tradition, Gud som vill visa oss att "shalom" – inre frid och yttre fred – är möjlig, Gud som vill dra oss till sig in i en kärlek som trotsar allt förstånd.

Det är som när det lilla barnet ler sitt första leende och signalerar "jag ler för att du älskar mig och jag tar emot din kärlek". Vad är grunden för vår tro om inte just detta? Jag ler Gud för att du älskar mig och jag tar emot din kärlek. Sedan börjar upptäcktsfärden.

Låt oss slå följe en liten bit av vägen.

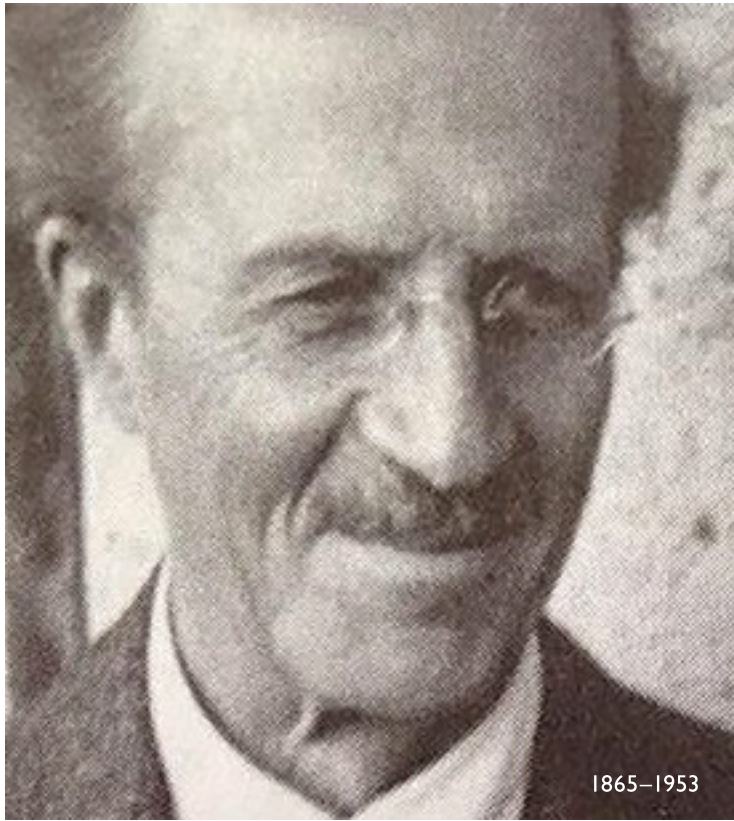

Natanael Beskow, 150 år

Förra året firade vi i gudstjänster och konserter Alice Tegnér's födelse för 150 år sen.

Nu är turen kommen till Natanael Beskow, född 9 mars 1865.

Man kan nästan påstå, att Natanael Beskow är anledningen till att kapellet finns. Djurs-holmarna inviterade under slutet av 1800-talet olika predikanter till gudstjänsterna på Djurs-holms slott. Beskow, en av de inbjudna, blev snart ordinarie predikant. Åhörarskaran växte och den stora salen förslog inte. När Danderyds församling sagt nej till ett kyrkobygge i Djursholm, startade en insamling och Beskow ingick i en grupp om fyra, som konstituerade sig som "Styrelsen för Djursholms kyrkobyggnad". Första gudstjänsten hölls fjärde advent 1898 och Natanael Beskow var mycket länge den ende predikanten. Så småningom övergick han till att predika varannan söndag för att först 1932 lämna sin befattning. Han fortsatte dock att hålla gudstjänst, i regel en gång i månaden, men utan att vara prästvigd eftersom han inte hade kunnat säga ja till alla löftena.

Natanael Beskow var ett prästbarn, pappan prästvigdes relativt sent i livet. Han drogs till både konsten och teologin – först ägnade han sig åt teologistudier, sedan blev det konsthögskolan i Stockholm, och så teologi i Uppsala igen.

Träffade Elsa

Under konststudierna lärde han känna Elsa Maartman, då han vid ett tillfälle behövde en modell. De gifte sig 1897 och flyttade ut till Djursholm som nya Samskolans rektorspar. Beskow hade då sedan en tid arbetat som lärare i skolan. Först 1900 flyttade de in i villa Ekeliden efter Viktor Rydbergs änka och fick så småningom sex söner.

Folkbildaren & förhandlaren

1912 grundade han tillsammans med Ebba Pauli Birkagården, Sveriges första hemgård, en plats för människor att mötas på. Efter några år öppnades Birkagårdens folkhögskola, där han var rektor till 1930. Han engagerade sig mycket i tidens frågor: unionskonflikten med Norge, kvinnors rösträtt för att bara nämna några. Som den sällsynta duglige förhandlingsledare han var, med förmåga att överblicka och sammanfatta en situation, hamnade Beskow i många kommittéer ofta som ordförande. Han reste mycket och höll föredrag i skiftande ämnen.

Måleriet

Porträttmåleriet togs upp igen och det blev den ekonomiska räddningen i dyrtid och med oavlönat idéarbete. Man brukar skoja om att Natanael fick en egen ateljé i villa Ekeliden, medan Elsa satt vid matsalsbordet och målade.

I dessa rader vill jag få med sådant som inte brukar framhållas. Vår store predikant älskade sport och friluftsliv och lärde sönerna segla. Det blev många långseglingar i Stockholm skärgård. De gjorde långa cykelturer och han lärde sönerna hantera verktygen i snickarboden. Natanael utformade ett eget gymnastikprogram som han genomförde långt upp i åren. Han älskade trädgårdsarbete, men trots att det tidvis fanns anställd arbetskraft i trädgården,

arbetade han gärna där själv, lugnt, effektivt och kunnigt. När familjen krympte och man inte gjorde av med så mycket grönsaksprodukter längre, ägnade han sig åt blomsterodling.

Practical jokes

Natanael Beskow hade humor. Sonen Gunnar har berättat om "julklappsutdelning med versuppläsning, en tvåtimmars lång spejarevy över årets händelser och mottagarens svagheter eller passioner". Och han uppskattade "practical jokes". Vid en läsarnas utflykt blev han plötsligt allas rolighetsminister och plockade fram ett förråd av befängda härmningskonster.

Villa Ekeliden blev så småningom stor och tungrodd. Paret flyttade under 40-talet till en modern villa, ritad och byggd för dem, med utsikt över Ekebynsjön. Där var bådarnas arbetsbord i dagligt bruk ända till sista året. Elsa avled i juni 1953, Natanael i oktober samma år.

8 mars i år

kommer vi att i gudstjänsten sjunga enbart Beskowpsalmer och hans egen troshymn, tonsatt av Alice Tegnér. Flera av de älskade psalmerna (t.ex. Kärlek av höjden) skrev han redan i tjugoårsåldern.

Ingrid von Heijne

Februari

1	11.00	Septuagesima	Gudstjänst med små och stora	Lisa Axelsson-Runeborg
8	11.00	Kyndelmäss	Gudstjänst	C R Bråkenhielm, Kapellkören
15	11.00	Fastlagssönd	Gudstjänst Läktarbuljong	Annika Wirén
22	11.00	1 i fastan	Högmässa	Caroline Krook

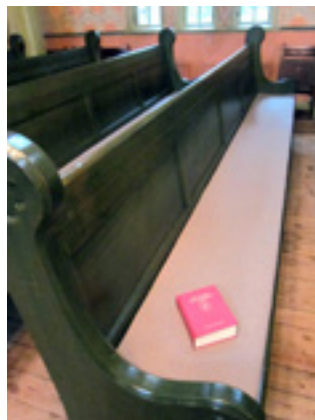
Mars

1	11.00	2 i fastan	Gudstjänst	Anna Smille
8	11.00	3 i fastan	Gudstjänst med Natanael Beskows psalmer	Staffan Hellgren
12	14.00		Lyzna	Ingemar von Heijne
15	11.00	Midfastosönd	Högmässa	Christina Odenberg, Kapellkören
22	11.00	Jungfru Marie bebådelsedag	Gudstjänst med små och stora	Jennie Wall
23	19.00		"I skuggan av Nathan" Arr: Föreningen Djursholms Kapellvänner	Omi Söderblom Kapellet, Danavägen 9
29	11.00	Palmsöndagen	Gudstjänst Läktarbuljong	Eva Brunne

Nu sitter vi skönt!

De slitna plastlapparna är ett minne blott. Genom en välkommen donation av makarna Ingeborg och Claes von Dardel sitter besökarna i kapellet numera skönt på skraddarsydd dynor.

Ett varmt tack från oss i bänkraderna!

April

2	19.00	Skärtorsdag	Skärtorsdagsmessa	Annika Wirén
3	11.00	Långfredag	Gudstjänst	Annika Wirén, Kapellkören
5	11.00	Påskdagen	Högmässa	C R Bråkenhielm, Kapellkören
6	11.00	Annandag påsk	Sammanlyst	Se djursholmskapell.se
9	14.00		Lyzna	Ingemar von Heijne
12	11.00	2 i påsktiden	Gudstjänst	Pater Klaus Dietz, Annika Wirén
19	11.00	3 i påsktiden	Högmässa	Rolf Larsson
22	18.30		Årsmöte Föreningen Djursholms Kapellvänner	Församlingens Hus, Angantyrvägen 39
25	16.00		Jubileumskonsert	Kapellkören, många von Heijnar
26	11.00	4 i påsktiden	Gudstjänst med små och stora	Fredrika Gårdfeldt

Maj

3	11.00	5 i påsktiden	Gudstjänst Kyrkkaffe	Ulf Lindgren
7	14.00		Lyzna	Ingemar von Heijne
10	11.00	Bönsöndagen	Gudstjänst	Caroline Krook
14	11.00	Kr Himmelfärdsdag	Sammanlyst	Se djursholmskapell.se
17	11.00	Sönd f pingst	Gudstjänst	Eva Cronstioe
24	11.00	Pingstdagen	Gudstjänst	Hans Ulfvebrand, Kapellkören
31	11.00	Heliga trefaldighets dag	Högmässa	Annika Wirén

Juni

7	11.00	1 e tref	Gudstjänst	Olle Carlsson
14	11.00	2 e tref	Gudstjänst	Christina Molin

Fr o m sön 28 juni t o m sön 30 augusti: LEKMANNALÉDDA SOMMARANDAKTER

Gandviksstjärnorna skänker bårtäcke till församlingen

Den idérika textilgruppen Gandviksstjärnorna har under 2000 timmar sammanfogat över 1.700 tygbitar till ett quiltat täcke, helt sytt för hand med 32 stygn för varje liten sida på de många sexkanterna. Över tre år har projektet tagit – det har växt fram, utan skisser, men med mycken fantasi och yrkeskicklighet.

Gruppens sju grand old ladies, varav flera är 80- och 90+, är konstnärer, brodöser och skickliga quiltare. De vittnar om hur inspirerande det har varit att arbeta med något som kan komma i bruk lång tid framöver. "Att skapa detta tillsammans har känts meningsfullt", säger de med en mun.

Församlingens nya bårtäcke förvaras i Danderyds kyrka och är tillgängligt för alla som så önskar.

Som ett poetiskt landskap över de fyra årstiderna glimmar det nya bårtäcke i lapptäcksteknik, som församlingen förärrats under hösten. Finstämt i allt ifrån vintervitt till dovaste höstliga färger. Fint insmuget här och där hittar ett vaket öga symboler och tankar kring livet. Och på baksidan av täcket döljs en ficka med alla fakta, tryckta på tyg, som vidimerar tillblivelsen av bårtäcket och dess upphovskvinnor.

Medlemmarna i Gandviksstjärnorna: Gull-Britt Ahlström, Birgit Bennetter, Ragnhild Knutsson, Alva Malmquist, Eyvor Schalin, Eivor Schennings och Lillemor Schölander.

Vid gudstjänster och begravningar, vid vigslar och dop, vid konserter och Lyzzna... paret Ingemar och Ingrid von Heijne står året runt för musiken i kapellet.

Vi har blivit bortskämda!

Nu fyller de båda jämnt, 80 och 85.

Musik har varit Ingrids melodi från det hon blev Sveriges yngsta kantor bara 16 år gammal och spelade med pappa prästen i Halland. Fyra barn, en fil.kand. examen och en lärargärning senare var Ingrid med om att starta Kapellkören på initiativ av kyrkoherden Gösta Appeltoft 1985. När affischerna på ekarna längs stranden lockat tillräckligt många sångare kom kören igång. Det gick snabbt.

Bakom varje framträdande kan vi ana mycket övande innan gudstjänstbesökarna får njuta av körsången. Särskilt uppskattad brukar julkonserten vara, numera med dottern Cecilia som medverkande med sång och på dirigentpulten. Medan folkbildaren Ingemar grävt i arkiven och serverar musikaliska gobitar.

Ingrid är också den som har ansvar för bokningar av förrättningar och arrangemang i kapellet.

Maken, genommusikaliske Ingemar, har gjort radioprogram i 60 år. Vilken folkbildare! Sex torsdagar om året kåserar han under rubriken Lyzzna och bjuder då trogna åhörare en mer fördjupad inblick i någon personlighet eller tidevarv ur musiken. Ingemar snoendes runt mellan orgeln, pianot och pulten är en syn fler borde unna sig! Allt medan tonerna flödar ur högtalarna ...

Det strävsamma musikparet

Vår musikskatt är stor.

– Men varför bara ta till sig ett frimärke på en ständigt växande fotbollsplan av musik? säger han.

Ingemar har under alla radioåren försökt hålla igång ett eget spelande och sjungande för att inte fastna i "torrsim" med musiken. Gratismusicerandet i kapellet ger utrymme för det.

– Vi får väl skriva det på hans nöjeskonto, ler Ingrid.

När de inte musicerar och administrerar blir det tid för läshörna, entimmepromenader och en och annan teater. Ett mildt sagt aktivt par som sätter sin starka prägel på kapellet.

Text och foto: Margareta Näsmark

Välkommen med i en av Djursholms största vänföreningar!

Föreningen Djursholms Kapellvänner med cirka 675 medlemmar arrangerar under våren 2015 två sammankomster till vilka alla hälsas välkomna.

Måndagen den 23 mars kl. 19.00 i Kapellet:

Omi Söderblom, barnbarnsbarn till Nathan Söderblom, är aktuell med sin debutbok "I skuggan av Nathan". I boken får vi ta del av hennes släkthistoria där hon tecknar ett gripande porträtt av sin farfar Helge Söderblom, Nathan och Anna Söderbloms äldste son.

Onsdagen den 22 april kl. 18.30 i Församlingens Hus:

Årsmöte med soppa. Kvällen inleds med Alice Tegnérvisor framförda av Ragna Fagelunds barnkör från Opus Norden.

Utöver gåvor från medlemmarna stöder Vänföreningen kapellet genom medlemsavgifterna, som till övervägande del överförs till Kapellstiftelsen.

Inspirera gärna vänner och bekanta att bli medlemmar eller skänka en peng till föreningen och därigenom bidra till att bevara vårt gemensamma kulturarv Djursholms Kapell.

Ulf Hellners, ordförande

Stiftelsen Djursholms kapell:
Henrik Mattsson, ordf.
e-post: info@djursholmskapell.se

Bokning:
Ingrid von Heijne, tel 070-676 37 83
e-post: ingridvonheijne@hotmail.com

Föreningen Djursholms kapellvänner:
Ulf Hellners, ordf. tel 08-755 62 61
e-post: kapellvannerna@djursholmskapell.se
Medlemsavgiften är 200 kr per år;
sätts in på pg 17 03 68-5

Besöksadress: Danavägen 9, Djursholm

Webbplats: www.djursholmskapell.se

Kapellet på turné

Under hösten visade Danderyds arkivförening axplock ur sina gömmor. På kommunens alla bibliotek fick då en rad ideella föreningar möjlighet att presentera sig i ord och bild på stora affischer. Här hade det grävts i gamla mappar uppe i Vattentornet och resultatet gav en vink om vilka spännande nätverk och verksamheter, som sjuder runt om i Danderyd.

Djursholms kapell uppmärksammade bland annat sina stora profiler Natanael och Elsa Beskow och Alice Tegnér.

M.N.